

บทที่ 4

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

1. ผลการวิจัย

การวิจัยนี้ มีเป้าหมายเพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการพัฒนาความสามารถของครอบครัว ในการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสหครอบครัวที่มีบุตรวัยแรกเริ่มหญิง โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม จากการวิเคราะห์ทางสถิติ ผลที่ได้นำเสนอในรูปแบบตาราง ประกอบการบรรยาย ดังมีรายละเอียด แบ่งเป็น 7 ส่วน ดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.2 เปรียบเทียบคะแนนความรู้เรื่องเพศศึกษาและความรู้ทักษะการปฏิเสหของมารดาที่มีบุตรวัยแรกเริ่มระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง

1.3 เปรียบเทียบคะแนนเจตคติเรื่องเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสหของมารดาที่มีบุตรวัยแรกเริ่มระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง 1 เดือน

1.4 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้เพศศึกษาและทักษะการปฏิเสหของมารดาที่มีบุตรวัยแรกเริ่มในกลุ่มทดลอง และในกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

1.5 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนความรู้ เจตคติ การปฏิบัติการสอนเรื่องเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสหเรื่องเพศในกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

1.6 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนด้านการรับรู้ของบุตรวัยแรกเริ่มต่อการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสหของมารดา ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง

1.7 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ด้านการรับรู้ของบุตรวัยแรกเริ่มต่อการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสหของมารดา ในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง

1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดอายุอยู่ในช่วง 26-40 ปี กลุ่มทดลองมีอายุเฉลี่ย 32.8 ปี ส่วนกลุ่มควบคุมมีอายุเฉลี่ย 36.6 ปี กลุ่มทดลองส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 50.00 รองลงมาระดับประถมศึกษา กลุ่มควบคุมส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับ

มัธยมศึกษา ร้อยละ 46.15 รองลงมาระดับประถมศึกษา ลักษณะของครอบครัวกลุ่มทดลองเป็นครอบครัวเดี่ยว ร้อยละ 57.69 ครอบครัวขยาย ร้อยละ 42.30 ส่วนกลุ่มควบคุมเป็นครอบครัวขยาย ร้อยละ 53.84 ครอบครัวเดี่ยวร้อยละ 42.30 กลุ่มทดลองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 46.15 รองลงมาคือค้าขาย ส่วนกลุ่มควบคุมมีอาชีพรับจ้างร้อยละ 34.61 รองลงมาคือค้าขายตามลำดับ รายได้ครอบครัวต่อเดือนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีรายได้ 5,001- 10,000 บาท ร้อยละ 42.30 รองลงมา 3,001-5,000 บาท แหล่งความรู้เรื่องเพศที่คิดว่าบุตรได้รับทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมส่วนใหญ่ คือจากครู อาจารย์ ร้อยละ 30.58 และร้อยละ 33.33 รองลงมาคือสื่อทางโทรทัศน์และอินเทอร์เน็ต กลุ่มทดลองร้อยละ 29.41 ในกลุ่มควบคุมร้อยละ 31.94 เรื่องที่พูดคุยกับบุตรในกลุ่มทดลองพูดคุยเรื่องการวางตัวและคบเพื่อนต่างเพศ ร้อยละ 23.15 ส่วนกลุ่มควบคุมพูดคุยเรื่องการเรียน ร้อยละ 20.27 ความถี่ในการพูดคุยเรื่องเพศกับบุตรกลุ่มทดลองส่วนใหญ่พูดคุยเรื่องเพศกับบุตร 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ 1 ครั้งต่อเดือน ส่วนกลุ่มควบคุมความถี่ในการพูดคุยเรื่องเพศคือ 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ร้อยละ 26.92 รองลงมาคือ พยายามคุยทุกวันร้อยละ 19.23 ดังรายละเอียดแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	รวม
	(n=26)	(n=26)	(n=52)
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
อายุ			
26-30	6(23.07)	5(19.23)	11(21.15)
31-35	10(33.33)	7(26.92)	17(32.69)
36-40	6(23.07)	9(34.61)	15(57.69)
41-45	2(7.69)	2(7.69)	4(7.69)
46-50	2(7.69)	3(11.53)	5(9.61)
อายุเฉลี่ย (ปี)	32.8	36.6	34.7
ระดับการศึกษา			
ประถมศึกษา	6(22.07)	9(34.61)	15(28.84)
มัธยมศึกษา	13(50.00)	12(46.15)	25(48.07)

ตารางที่ 1 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไป (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	รวม
	(n=26)	(n=26)	(n=52)
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
อนุปริญญา	4(15.38)	4(15.38)	8(15.38)
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	2(7.69)	1(3.38)	3(5.76)
ลักษณะครอบครัว			
ครอบครัวเดี่ยว	15(57.69)	12(46.15)	27(51.92)
ครอบครัวขยาย	11(42.30)	14(53.84)	25(48.07)
รายได้ (บาท/เดือน)			
น้อยกว่า 3,000 บาท	0	4(15.38)	4(7.69)
3,001-5,000 บาท	9(34.61)	10(33.33)	19(31.66)
5,001 – 10,000 บาท	11(42.30)	11(42.30)	22(42.30)
มากกว่า 10,000 บาท	6(23.07)	1(3.84)	7(13.46)
รายได้เฉลี่ย (บาท)	8516.66	6722.00	
อาชีพ			
รับราชการ	1(3.84)	3(11.52)	4(7.69)
รับจ้าง	12(46.15)	9(34.61)	21(40.38)
ค้าขาย	5(19.23)	5(19.23)	10(19.23)
เกษตรกร	2(7.69)	6(23.07)	8(15.38)
ไม่ได้ทำงาน	6(23.07)	3(11.53)	9(12.36)
จำนวนบุตรที่ดูแล			
1 คน	13(50.00)	4(20.00)	17(51.92)
2 คน	7(26.92)	15(57.69)	22(42.30)
3 คน	6(23.07)	6(23.07)	12(23.07)
มากกว่า 3 คน	0	1(3.84)	1(3.84)

ตารางที่ 1 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไป (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	รวม
	(n=26)	(n=26)	(n=52)
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
แหล่งข้อมูลเรื่องเพศที่บุตรได้รับ			
สื่อต่าง ๆ	25(29.42)	23(31.94)	48(61.36)
บิดา มารดา	24(28.23)	16(22.22)	40(25.22)
ครู อาจารย์	26(30.58)	24(33.33)	50(31.91)
เพื่อน	10(11.76)	9(10.58)	19(11.17)
เรื่องที่ทำนพุดคุยกับบุตร			
การวางตัว / การคบเพื่อนต่างเพศ	44(23.15)	27(18.88)	71(21.01)
การเที่ยวกลางคืน/ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	41(21.24)	23(16.08)	64(18.66)
การเปลี่ยนแปลงร่างกาย/สุขวิทยาร่างกาย	40(20.72)	28(19.58)	48(20.15)
การเรียนรู้	29(15.02)	29(20.27)	58(17.64)
การป้องกันอุบัติเหตุจราจร	20(10.36)	22(15.38)	42(12.89)
การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร	19(9.84)	14(9.79)	33(9.81)
ช่วงเวลาที่คุยกับบุตร			
เวลาอาหารเย็น	18(31.03)	15(31.91)	33(31.42)
ไม่ระบุเวลา	15(25.86)	19(40.40)	34(32.38)
ช่วงคูโทรทัศน์หลังข่าว	12(20.68)	8(17.02)	20(19.40)
เรียกคุยเป็นเมื่อต้องการ	7(12.34)	2(4.25)	9(8.57)
ก่อนนอน	6(10.34)	3(6.30)	9(8.57)
ความถี่ในการคุยเรื่องเพศ			
ไม่เคย	0	6(30.000)	9(30.00)
เคย	26(100.00)	21(70.00)	51(85.00)
ทุกวัน	4(15.38)	5(19.23)	9(17.30)
1 ครั้ง/สัปดาห์	2(7.69)	4(15.38)	6(11.53)
2-3 ครั้ง/สัปดาห์	13(50.00)	7(26.92)	20(38.46)
1 ครั้ง/เดือน	7(26.92)	1(3.84)	8(15.38)

1.1.2 ข้อมูลทั่วไปของบุตรวัยแรกเริ่ม

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างของบุตรวัยแรกเริ่มทั้ง 2 กลุ่ม มีอายุส่วนใหญ่ 11 ปี กลุ่มทดลองมีจำนวน 10 คนคิดเป็นร้อยละ 38.46 ส่วนกลุ่มควบคุมมีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 42.30 ส่วนแหล่งข้อมูลด้านเพศที่กลุ่มตัวอย่างได้รับ ทั้ง 2 กลุ่มส่วนใหญ่ได้รับจาก ครู อาจารย์ในกลุ่มทดลองคิดเป็นร้อยละ 41.26 ส่วนกลุ่มควบคุม คิดเป็น ร้อยละ 38.78 รองลงมา ได้รับจากเพื่อน และรุ่นพี่ ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	รวม
	(n=26)	(n=26)	(n=52)
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
อายุ			
9 ปี	4(15.38)	4(15.38)	8(15.38)
10 ปี	9(34.61)	7(26.92)	16(30.76)
11 ปี	10(38.46)	11(42.30)	21(40.38)
12 ปี	3(11.53)	2(7.69)	5(9.61)
แหล่งที่ได้รับข้อมูลด้านเพศ			
บิดามารดา	10(15.87)	11(17.74)	22(33.61)
ครู อาจารย์	26(41.26)	24(38.70)	50(77.96)
เพื่อน รุ่นพี่	14(22.22)	15(24.19)	29(46.41)
สื่อต่าง ๆ	13(20.63)	12(19.35)	25(39.98)

1.2 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ เจตคติ การปฏิบัติการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิบัติระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง

ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบคะแนนความรู้ เจตคติ การปฏิบัติการสอนเรื่องเพศศึกษา ทักษะชีวิตเรื่องเพศ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง โดยใช้สถิติ Independent t-test พบว่า กลุ่มทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้เพศศึกษา = 12.00 ความรู้ทักษะการปฏิบัติ = 7.96 ด้านเจตคติ = 26.81 ด้านการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิบัติ = 129.31 ส่วนในกลุ่มควบคุมมีค่าคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้เพศศึกษา = 10.69 ความรู้ทักษะการปฏิบัติ = 6.35 ด้าน

เจตคติ = 27.08 การสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสฐ = 125.96 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่าก่อนการทดลองกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน ดังรายละเอียดแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ เจตคติ การปฏิบัติการสอนเรื่องเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสฐระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง

เพศศึกษาและทักษะการปฏิเสฐ ของมารดาที่มีบุตรวัยแรกเริ่ม	กลุ่มทดลอง (n=26)		กลุ่มควบคุม (n=26)		t**	P*
	Mean	SD	Mean	SD		
ความรู้เรื่องเพศศึกษา	12.00	1.327	10.69	3.247	1.959	.061
ความรู้เรื่องทักษะการปฏิเสฐ	7.96	1.038	6.35	1.938	1.335	.194
เจตคติต่อการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสฐ	26.81	5.299	27.08	5.373	-.184	.856
การสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสฐ	129.31	22.312	125.96	28.356	.539	.594

* = $P < .05$, ** = Independent t- test

1.3 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ เจตคติ การปฏิบัติการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสฐระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง 1 เดือน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ เจตคติ การสอนเพศศึกษาและทักษะชีวิตเรื่องเพศ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง 1 เดือน พบว่าในกลุ่มทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มควบคุมในทุกด้าน คะแนนเฉลี่ยด้านความรู้เรื่องเพศศึกษาในกลุ่มทดลอง = 13.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.234 ในกลุ่มควบคุม = 10.69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.246 คะแนนเฉลี่ยความรู้ทักษะการปฏิเสฐในกลุ่มทดลอง = 7.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.496 กลุ่มควบคุม = 6.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.938 คะแนนเฉลี่ยด้านเจตคติในกลุ่มทดลอง = 31.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.423 กลุ่มควบคุม = 27.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.373 คะแนนเฉลี่ยด้านการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสฐในกลุ่มทดลอง = 145.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 13.496 กลุ่มควบคุม = 125.96 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 28.356 เมื่อนำมาทดสอบด้วย t-test พบว่าคะแนนเฉลี่ยทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.05 ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย ความรู้ เจตคติ การปฏิบัติการสอนเพศศึกษาและทักษะ การปฏิเสธระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง 1 เดือน

เพศศึกษาและทักษะการปฏิเสธ ของมารดาที่มีบุตรวัยแรกเริ่ม	กลุ่มทดลอง (n=26)		กลุ่มควบคุม (n=26)		t**	P*
	Mean	SD	Mean	SD		
ความรู้เรื่องเพศศึกษา	13.19	1.234	10.69	3.246	4.011	.000
ความรู้เรื่องทักษะชีวิตการปฏิเสธ	7.62	0.496	6.35	1.938	3.043	.005
เจตคติต่อการสอนเพศศึกษาและทักษะ การปฏิเสธ	31.04	3.423	27.08	5.373	3.487	.002
การสอนเพศศึกษาและทักษะการ ปฏิเสธ	145.65	13.496	125.96	28.356	3.184	.004

* = $P < .05$, ** = Independent t- test

1.4 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย ความรู้ เจตคติ การสอนเพศศึกษาและ ทักษะการปฏิเสธ ในกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในกลุ่มทดลองก่อนการทดลองและหลังการทดลอง 1 เดือน เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ เจตคติ การสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสธ พบว่าภายหลัง การทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่าก่อนการทดลองในทุกด้าน คือด้านความรู้เพศศึกษาก่อนการ ทดลอง = 12.12 หลังการทดลอง = 13.19 ความรู้ทักษะชีวิตก่อนการทดลอง = 6.96 หลังการทดลอง = 7.62 ด้านเจตคติก่อนการทดลอง = 26.82 หลังการทดลอง = 31.04 ด้านการสอนเพศศึกษาและ ทักษะการปฏิเสธก่อนการทดลอง = 129.31 หลังการทดลอง = 145.65 เมื่อทดสอบทางสถิติ พบว่ามี คะแนนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ เจตคติ การปฏิบัติการสอน
 เพศศึกษาและทักษะการปฏิเสษในกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

เพศศึกษาและทักษะการปฏิเสษ ของมารดาที่มีบุตรวัยแรกเริ่ม	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t**	P*
	Mean	SD	Mean	SD		
ความรู้เรื่องเพศศึกษา	12.12	1.423	13.19	1.234	-2.963	.007
ความรู้เรื่องทักษะการปฏิเสษ	6.96	1.038	7.62	0.496	-2.952	.007
เจตคติต่อการสอนเพศศึกษาและทักษะ การปฏิเสษ	26.82	5.299	31.04	3.423	-3.826	.001
การสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสษ	129.31	22.312	145.65	13.49	-2.948	.007

* = $P < .05$, ** = Paired t – test

1.5 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ เจตคติ การปฏิบัติการสอน เพศศึกษาและทักษะการปฏิเสษในกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองและหลังการทดลอง 11 เดือน เพื่อ
 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ เจตคติ การปฏิบัติการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสษพบว่า
 คะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองและภายหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน คือก่อนการทดลองคะแนน
 ด้านความรู้เพศศึกษา = 10.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.266 หลังการทดลอง = 10.63 ส่วนเบี่ยงเบน
 มาตรฐาน 3.316 ความรู้ทักษะการปฏิเสษก่อนการทดลอง = 6.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.88 หลัง
 การทดลอง = 6.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.96 ด้านเจตคติก่อนการทดลอง = 26.70 ส่วนเบี่ยงเบน
 มาตรฐาน 5.53 หลังการทดลอง = 26.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.45 ด้านการปฏิบัติการสอนก่อน
 การทดลอง = 124.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 29.027 หลังการทดลอง = 124.83 ส่วนเบี่ยงเบน
 มาตรฐาน 29.005 เมื่อทดสอบทางสถิติ ด้วย t-test พบว่าก่อนและหลังการทดลองมีคะแนนไม่
 แตกต่างกัน

ตารางที่ 6 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเรื่องเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสขในกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

เพศศึกษาและทักษะการปฏิเสข ของมารดาที่มีบุตรวัยแรกรุ่ง	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t**	P*
	Mean	SD	Mean	SD		
ความรู้เรื่องเพศศึกษา	10.57	3.266	10.63	3.316	-0.816	.423
ความรู้เรื่องทักษะชีวิตการปฏิเสข	6.37	1.884	6.47	1.961	-1.140	.264
เจตคติต่อการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสข	26.70	5.535	26.77	5.456	-0.528	.601
การสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสข	124.80	29.027	124.83	29.005	-0.273	.787

* = $P < .05$, ** = Paired t – test

1.6 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย ด้านการรับรู้ของบุตรวัยรุ่งต่อการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสขของมารดา ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง 1 เดือน โดยใช้สถิติ Independent t- test

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยด้านการรับรู้ของบุตรต่อการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสขของมารดา ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองและหลังการทดลอง 1 เดือน ดังแสดงในตารางที่ 7 จะเห็นได้ว่า ก่อนการทดลองกลุ่มควบคุมมีค่าคะแนนเฉลี่ยด้านการรับรู้ของบุตรต่อการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสขของมารดา = 88.96 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 25.024 ส่วนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยด้านการรับรู้ของบุตรต่อการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสขของมารดา = 88.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 19.504 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้านการรับรู้ของวัยรุ่งต่อการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสขของมารดาโดยใช้สถิติทดสอบพบว่า ไม่แตกต่างกัน ภายหลังจากการทดลอง 1 เดือน กลุ่มควบคุมมีค่าคะแนนเฉลี่ยด้านการรับรู้ของบุตรต่อการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสขของมารดา = 87.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 25.026 กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยด้านการรับรู้ของบุตรต่อการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสขของมารดา = 108.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 13.491 ซึ่งจะเห็นได้ว่าบุตรวัยแรกรุ่งในกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงขึ้นมากกว่าบุตรวัยแรกรุ่งในกลุ่มควบคุม เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนด้านการรับรู้ของ

บุตรวัยแรกเริ่ม ต่อการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสของมารดาโดยใช้สถิติในการทดสอบปรากฏว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย ด้านการรับรู้ของบุตรวัยแรกเริ่ม ต่อการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสของมารดา ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง

การรับรู้ของบุตรวัยแรกเริ่ม	กลุ่มทดลอง (n=26)		กลุ่มควบคุม (n=26)		t**	P*
	Mean	SD	Mean	SD		
ก่อนการทดลอง	88.35	19.504	88.96	25.024	.233	.825
หลังการทดลอง	108.42	13.491	87.77	25.062	3.509	.002

* = $P < .05$, ** = Independent t-test

1.7 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย ด้านการรับรู้ของบุตรวัยแรกเริ่มต่อการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสของมารดา ในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ Paired t-test

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยด้านการรับรู้ของบุตรวัยแรกเริ่มต่อการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสของมารดา ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองและหลังการทดลอง 1 เดือน ดังแสดงในตารางที่ 8 จะเห็นได้ว่า วัยรุ่นในกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง มีค่าคะแนนเฉลี่ยด้านการรับรู้ของบุตรต่อการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสของมารดา = 87.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 25.510 หลังการทดลอง 1 เดือนมีค่าเฉลี่ยคะแนน = 87.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 25.450 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยด้านการรับรู้ของบุตรวัยแรกเริ่มต่อการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสของมารดา ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง 1 เดือน พบว่าไม่แตกต่างกัน สำหรับบุตรวัยแรกเริ่มในกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลอง พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยด้านการรับรู้ของบุตรต่อการสอนเพศศึกษาและทักษะชีวิตของมารดา = 89.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 18.991 หลังการทดลอง 1 เดือนเท่ากับ = 108.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 13.491 ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของบุตรวัยแรกเริ่มต่อการสอนเพศศึกษาและ

ทักษะการปฏิเสษ หลังการทดลอง 1 เดือนในวัยรุ่นกลุ่มทดลอง พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ด้านการรับรู้ของบุตรวัยรุ่นต่อการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสษของมารดา ในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง

การรับรู้ของบุตรวัยรุ่น	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t**	P*
	Mean	SD	Mean	SD		
กลุ่มทดลอง (n=26)	89.62	18.991	108.42	13.491	-4.015	.000
กลุ่มควบคุม (n=26)	87.20	25.510	87.28	25.450	-1.000	.327

* = $P < .05$, ** = Paired t – test

2. อภิปรายผล

การศึกษาผลของโปรแกรมการพัฒนาความสามารถของครอบครัวในการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสษแก่บุตรวัยแรกรูน้น พบว่า สามารถทำให้มารดาที่ได้รับโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสษ มีทั้งด้านความรู้ มีเจตคติที่ดี และมีการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสษ เพิ่มกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมฯ ทั้งนี้จากผลการทดลองสามารถอธิบายได้ว่า การที่ มารดา ได้เข้าร่วมกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นั้นเป็น โอกาสที่ มารดา ได้มีโอกาสเรียนรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการสอนบุตรวัยแรกรูน้น เป็นการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับลักษณะของวัยผู้ใหญ่ที่การเรียนรู้เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ ซึ่งกันและกัน ได้อภิปรายถึงปัญหาและการได้แสดงความคิดเห็น จึงสรุปได้ว่า มารดาที่มีบุตรวัยแรกรูน้น ภายหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมการพัฒนาความสามารถของครอบครัวในการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสษ มีค่าคะแนนเฉลี่ยด้าน ความรู้ เจตคติ การสอน มากกว่าก่อนการทดลอง และมากกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมความสามารถของครอบครัวในการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสษ อภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานดังนี้

2.1 กลุ่มทดลองมีความรู้ เจตคติ และการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสษ ภายหลังจากได้รับโปรแกรมพัฒนาความสามารถของครอบครัวในการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสษ ดีวก่อนการทดลอง

จากผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลอง 1 เดือน มารดากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย ความรู้ เรื่องเพศ ความรู้ เจตคติต่อการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสธ การปฏิบัติในการสอนเพศศึกษา และทักษะการปฏิเสธแก่บุตรวัยรุ่น ดีกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ($p < .05$) สอดคล้องสมมติฐานการวิจัยที่ 1 ซึ่งอธิบายได้ว่า โปรแกรมพัฒนาความสามารถของครอบครัวต่อการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสธแก่บุตรวัยรุ่น โดยกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การบรรยายประกอบการใช้รูปภาพจากสื่อคอมพิวเตอร์ การวิเคราะห์สถานการณ์ มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน การแสดงบทบาทสมมติ ทำให้ได้มองเห็นภาพพจน์ และเข้าใจได้มากขึ้น (ปรีชา แจ่มวิถีส, 2540) นอกจากนี้ ในการจัดโปรแกรมผู้วิจัยได้จัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยอาศัยกระบวนการกลุ่ม การเรียนรู้จากประสบการณ์ การระดมสมองและสรุปความคิดรวบยอด การเชื่อมโยงเนื้อหาเรื่องเพศทำให้เกิดการเรียนรู้โดยประจักษ์ด้วยตนเองซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายและจดจำได้นาน การสอนที่จะให้ผลสมบูรณ์ควรเลือกกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน จะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจได้มากขึ้น (สุชาติ โสมประยูร และ วรณี โสมประยูร, 2541) กระบวนการที่ช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายมีผลให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ ความเชื่อ เจตคติและการปฏิบัติ ซึ่งจะต้องใช้กิจกรรมหลายรูปแบบและทำให้เกิดผลสำเร็จตามมา (ครุณี รุจกรกานต์ และคณะ, 2538) สอดคล้องกับการศึกษาของ Sanders (2000) พบว่า Parenting programs สามารถที่จะเพิ่มสัมพันธภาพในครอบครัว เพิ่มศักยภาพบิดามารดาในเรื่องความรู้ ทักษะการปฏิบัติ สุขภาพจิตและความอยู่ดีมีสุขของเด็กได้

อย่างไรก็ตามด้านเจตคติต่อเรื่องเพศของมารดา เจตคติเป็นสิ่งที่บุคคลยึดมั่นถือมั่นและมีส่วนในการกำหนดพฤติกรรมของคนนั้นและการยึดมั่นในเจตคติต่อสิ่งใด ทำให้การเปลี่ยนแปลงเจตคติเกิดขึ้นได้ยาก (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2546) ซึ่งประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงเจตคติ เกิดจากการเปลี่ยนแปลงการรับรู้จากองค์ประกอบหลายๆอย่าง เช่น จากอิทธิพลจากบุคคลอื่น จากการได้รับฟังความคิดเห็น ได้รับความรู้ การสังเกต การกระทำ การเลียนแบบทางเจตคติ เกิดจากการที่บุคคลรับรู้เจตคติที่คนอื่นมีอยู่แล้วมาเป็น เจตคติของตนเอง เช่น มารดามีเจตคติต่อการสอนเรื่องเพศดีลูกก็จะมีเจตคติเช่นนั้น เพราะโดยปกติแล้วบุคคลจะเลียนแบบเจตคติของคนที่เรารักและชื่นชอบเกือบใสรุทธา (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2546) ซึ่งเจตคติของคนเรานั้นเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้จากการเรียนรู้ ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการสังเกตและการเลียนแบบจากตัวแบบ จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้หลังการให้โปรแกรมพัฒนาความสามารถของครอบครัว คะแนนเจตคติต่อการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสธของมารดาเพิ่มสูงขึ้นในกลุ่ม

ทดลองหลังการทดลอง 1 เดือน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นภาพร สังข์กระแสน์ (2546) ได้ทดลองให้โปรแกรมเตรียมความพร้อมมารดาในการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรวัยรุ่นเชื่อมโยงกับการศึกษาของ เสาวคนธ์ วีระศิริ (2533) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติของบิดามารดา ในเรื่องพัฒนาการทางเพศของเด็กวัยก่อนเรียน พบว่า ความรู้ของบิดาและมารดามีผลต่อทัศนคติและการปฏิบัติของบิดามารดา บิดามารดาที่มีความรู้สูงจะให้มีทัศนคติทางบวก ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติที่ดีและเหมาะสม การจะสามารถตอบสนองต่อการแสดงพฤติกรรมทางเพศของเด็กวัยเรียน ได้อย่างเหมาะสม ผลจากการศึกษาพบว่ามารดาในกลุ่มทดลองมีเจตคติดีกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 จากการที่มารดามีเจตคติต่อเรื่องเพศไปในทิศทางบวก จะทำให้มารดาพูดคุยและอบรมบุตรสาวได้ดีขึ้น

ด้านการปฏิบัติในการสอนเรื่องเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสธ ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับการสื่อสารที่ดีกับบุตรวัยรุ่นหญิง เพิ่มทักษะการสื่อสาร ซึ่งทำให้เข้าใจมองเห็นภาพได้ชัดเจนมากขึ้น นอกจากนี้ กลุ่มทดลอง ยังได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาทางเพศในปัจจุบัน เช่น ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุยังน้อย ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยเรียน ปัญหาการถูกล่วงละเมิดทางเพศ และสถิติการทำแท้งในวัยรุ่น และในโปรแกรมมีการสอนทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับบุตรวัยรุ่นหญิงในการป้องกันปัญหาทางเพศ อันได้แก่ ทักษะการปฏิเสธ ทักษะการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหา โดยมีกระบวนการวิเคราะห์สถานการณ์ การอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การมีส่วนร่วม ทำให้มารดาในกลุ่มทดลองมีความตระหนักในเรื่องการสอนเรื่องเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสธกับบุตรวัยแรกรุ่นหญิง เนื่องจากมีความเป็นห่วงบุตร เมื่อเข้าร่วม โปรแกรม ซึ่งมีกิจกรรมหลายรูปแบบทำให้จดจำได้ และแสดงพฤติกรรมหรือปฏิบัติสื่อสารเรื่องเพศและทักษะการปฏิเสธกับบุตรวัยแรกรุ่นหญิง Bandura (1977) กล่าวว่ากระบวนการที่สำคัญในการเรียนรู้โดยการสังเกตจากตัวแบบคือกระบวนการใส่ใจ (Attention) การจดจำ(Retention) กระบวนการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวอย่าง(Reproduction) และกระบวนการจูงใจ นำไปสู่การปฏิบัติ ส่งผลให้มารดามีสอนบุตรเพศศึกษาและทักษะชีวิต เมื่อวัดผลด้านการรับรู้ของบุตรต่อการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสธของมารดา หลังการทดลองจะเห็นได้ว่าในกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ประภาพร สุวรรณภู (2549) ได้ให้โปรแกรมต่อความสามารถของมารดาในการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรวัยรุ่นตอนต้น ผลการศึกษาพบว่ามารดาในกลุ่มทดลองมีการสื่อสารเรื่องเพศมากกว่าก่อนการทดลอง ดังนั้น กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีผลให้มารดา มีความรู้ มี เจตคติที่ดีต่อเรื่องเพศ ทำให้มีการปฏิบัติในการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิเสธกับบุตรวัยแรกรุ่นหญิงเพิ่มมากขึ้น

2.2 ภายหลังจากทดลอง กลุ่มทดลองมีความรู้ เจตคติ และการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิบัติภายหลังได้รับโปรแกรมพัฒนาความสามารถของครอบครัวในการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิบัติดีกว่ากลุ่มควบคุม

ผลการวิจัยพบว่า มารดาที่เข้าร่วมโปรแกรมการพัฒนาความสามารถของครอบครัวในการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิบัติ มีคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ เจตคติ การปฏิบัติการสอนเพศศึกษาแก่บุตรวัยรุ่นหญิง สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) ซึ่งมารดาในกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการพัฒนาความสามารถของครอบครัวในการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิบัติ ทำให้ขาดความตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาทางเพศกับบุตรวัยแรกเริ่มหญิง ไม่มีการสื่อสารหรือสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิบัติในการป้องกันปัญหาทางเพศ ในสังคมไทยส่วนมากมีความเชื่อและความเข้าใจผิดว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องที่น่ารังเกียจ น่าละอาย จึงไม่กล้าสื่อสารเรื่องเพศกับบุตร และมักบอกว่าเป็นเรื่องต้องห้าม ไม่ควรพูดถึง ลูกยังเด็กยังไม่ถึงเวลาสอน ซึ่งจากการศึกษาของ ภารดี บุญเพิ่ม (2544) พบว่าปัญหาและอุปสรรคที่ครอบครัวพบส่วนใหญ่ไม่แน่ใจเรื่องการสอนเพศศึกษาคือ ปัญหาและอุปสรรคด้านความรู้ และทัศนคติที่ไม่แน่ใจในความรู้ที่จะพูดคุย อบรม สั่งสอนบุตรในเรื่องเพศได้อย่างถูกต้อง

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า หลังการให้โปรแกรมการพัฒนาความสามารถของครอบครัวในการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิบัติ กลุ่มทดลองมีคะแนนความรู้ เจตคติและการสอนเพศศึกษาและทักษะการปฏิบัติ สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 2